

Relacja ze spotkania przedstawicieli mateczników świętokrzyskich.

W dniu 7 czerwca 2014 roku miała miejsce w Ośrodku Regionalizmu Świętokrzyskiego narada przedstawicieli niezależnych od administracji i samorządu lokalnego ośrodków kultury regionalnej, działających na terenie województwa świętokrzyskiego. Referat wprowadzający wygłosił prezes Krajowej Rady Mateczników Patriotyzmu i Kultury oraz Świętokrzyskiego Towarzystwa Regionalnego **dr Maciej Andrzej Zarębski**, który przypomniał, iż idea mateczników narodziła się jako sprzeciw wobec zawłaszczaniu idei regionalizmu przez samorządy, które w regionalizmie chcą widzieć swoją przybudówką w drodze do ciepłych posad. Alternatywą wobec takiej sytuacji jest sieć ośrodków niezależnych, autentycznie ideowych w utrwalaniu polskości, której podstawą jest rodzima kultura i patriotyzm. W dalszej części swojego wystąpienia powiedział, iż kieruje **Ośrodkiem Regionalizmu Świętokrzyskiego** utworzonym przed 10 laty, a ten Ośrodek stanowi modelowy przykład matecznika patriotyzmu i kultury. Prowadzona jest w nim działalność muzealna, funkcjonują w nim stałe wystawy poświęcone wybitnym Polakom (Józefowi Piłsudskiemu, Adamowi Bieniowi, Zygmuntowi Wójcikowi), oraz patronom Ośrodka Juliannie i Janowi Zarębskim, jego rodzicom, którzy za życia byli patriotami (ojciec) i społecznikami (matka). Jego zbiory obejmują obrazy malarzy nieprofesjonalistów, kolekcję świątków, eksponaty geologiczne, numizmatyczne oraz stałą wystawę dorobku wydawniczego Świętokrzyskiego Towarzystwa Regionalnego, wszystkie 325. pozycji Biblioteki Staszowsko-Świętokrzyskiej. W Ośrodku organizowane są coroczne (od roku 2006) „Posiady w cieniu Bartka”, spotkania literackie, zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz spotkania z młodzieżą szkolną. Wydawany jest od roku 2007 kwartalnik społeczno-kulturalny regionalistów o nazwie „Goniec Świętokrzyski”.

Dr Tadeusz Czarnecki, znany artysta fotografik z Radoszyc, w swojej wypowiedzi stwierdził, iż idea mateczników jest słuszna. Jego ośrodek powstał w 2011 w drewnianym domu rodzinnym. Ma tam miejsce prezentacja tradycyjnej kultury ludowej (narzędzia gospodarcze, rolnicze, rzeźba ludowa (ok. 300 rzeźb), w tym m. in. F. Rak, dokumenty, fotografie) oraz jego własnej twórczości. Wiele eksponatów zostało zakupionych. W okresie jesienno-zimowo-wiosennym eksponowane są prace właściciela Galerii, w sezonie letnim zaś Galeria zaprasza zaprzyjaźnionych twórców (gościli m. in. Paweł Pierściński, Maciej A. Zarębski, Janusz Buczkowski). Ma gości z całej Polski, trochę miejscowych i młodzież szkolną. Gmina nie przejawia zainteresowania jego działalnością.

Władysław Sadlocha ma swoją „Stodołę Artystyczną”. Prowadzi ją w miejscowości Wysoki Małe od 2007 r.; początkowo pomocy udzielał mu Zdzisław Skowron. Odbывают się tu wernisaże, wystawy, warsztaty. Współpracuje z gminnym ośrodkiem kultury (dotacji jednak nie ma od nikogo), na wernisażach obecni są przedstawiciele władzy samorządowej i administracyjnej. Stodołę odwiedza młodzież szkolna Kielecczyzny oraz wycieczki z całej Polski. Następnie głos zabrali artysta malarz **Tomasz Staszewski**, opiekun Izby Pamięci Jędrusiów w Sulisławicach oraz **Kazimierz Kaczor** właściciel Izby Regionalnej w Piórkowie k. Łagowa (w zbiorach posiada m.in. stare narzędzia pracy rolnika i pamiątki po czasach PRL-u). Po tej wielowątkowej dyskusji została powołana Rada Świętokrzyska Mateczników Patriotyzmu i Kultury.

Jej prezesem został dr **Tadeusz Czarnecki**, wiceprezesem **Władysław Sadocha**, sekretarzem **Tomasz Staszewski**, członkiem Rady **Kazimierz Kaczor**. Swoją akces do Rady zgłosili także: **Hanna Bień-Bielska**, opiekun Domu Pamięci Adama Bienia (uczestnika procesu 16-stu) w Ossali, właściciel Galerii Sztuki w Połańcu **Józef Reguła**, gospodarz Muzeum Ludowego w Adamowie **Jan Krawczyk** oraz dr **Stanisław Śliwa**, właściciel Galerii „Pod brzozą” w Wodzisławiu, kustosz **Izby Pamięci Hugona Kollątaja w Wiśniowej** oraz kustosz **Izby Pamięci Stefana Czarnieckiego w Czarncy k. Włoszczowy**.

Gratulując wyboru władzom świętokrzyskich mateczników, dr Maciej A. Zarębski podkreślił, iż przynależność do rodziny polskich mateczników jest bez składowa. Zadeklarował, w imieniu władz Świętokrzyskiego Towarzystwa Regionalnego, iż rolę organu prasowego Mateczników będzie pełnić „Goniec Świętokrzyski”, kwartalnik regionalistów Kielecczyzny. W tym piśmie będzie oddana cała strona na tematykę matecznikową. Wyraził satysfakcję, iż pomysł organizacji Mateczników poparła Oficyna Wydawnicza „Amos”, która zgłosiła chęć udziału w pracach tego ogólnopolskiego porozumienia. Wydawany przez tę firmę miesięcznik krajoznawców polskich „**Wciąż wędrujemy**” od numeru marcowego zamieszcza materiały związane z inicjatywą matecznikową, a redaktor naczelny tego pisma, **Janusz Sapa** należy do osób oddanych całym sercem idei mateczników polskości.

Na zakończenie narady prezes **Maciej A. Zarębski** zapowiedział wydanie w najbliższym czasie folderu mateczników świętokrzyskich. W związku z tym zaapelował do opiekunów lub gospodarzy mateczników o nadesłanie informacji o kierowanych przez siebie ośrodkach, które zostaną wykorzystane do publikacji folderowej.

Opr. redakcyjne